

traktáty jeho se k nám posud nepřekládají, nemá posud v Čechách ani žáků, ani kritiků, má jen... své Čapky a Kodíčky a ti nedávají mně ani záruky, že jej dobře znají. Až bude p. Romains českou aktualitou, prostuduji si geneticky celé jeho dílo, jako jsem prostudoval díla autorů jiných a napíši pak ve studii *svůj* soud o něm, jako jsem jej napsal o jiných autorech.

Lyrický rok 1913

Na literární porotu tohoto almanachu, jejímž byl jsem také členem, podnikají se velmi harašivé, ale vniterně málo zdůvodněné útoky. Odpovídám zde na ně za sebe a ovšem někde nepřímě i za porotu. I. Postup při sestavování almanachu byl takový, že pořadatel p. Fr. S. Procházka nejprve *na svůj vrub* dopsal snad všem autorům, kteří publikovali r. 1912 *lyriku*, aby dohodl se s nimi o básni, kterou předloží hodlají porotě. Listy p. Procházkovy nevázaly tedy poroty a nemohly jí ani vázati. Má-li porota býti opravdu porotou, t. j. soudcem, musí míti nejprve *úplnou volnost* rozhodování; jinak nejde o literární soud, nýbrž o pouhý formalistní mechanism. Z těch jmen, jichž tu ten neb onen pohřešuje, část *neuveřejnila lyrické básně* r. 1912, část *neodpověděla* p. pořadateli, t. j. nedala souhlas svůj k tomu, aby byla jurirována — i musila býti pomínuta. Literární porota jest soud soukromý, který nemůže souditi toho, kdo nedal k tomu svého souhlasu. II. Z materiálu, který snesl p. pořadatel, vyloučila porota tuším jen tři básně, mezi nimi i báseň p. Karla Čapka. A k tomu měla plně právo: p. Čapek podrobil se jejímu výroku, musí tedy snést i, dopadl-li proti němu. Porota má přece právo, aby se jí nelíbila poesie p. Čapkova, jako jiní mají právo, aby se jí líbila. Jako literát mohu zaujmouti k literární porotě jen dvojí stanovisko: buď jí nepokládám za kompetentní, za způsobitou, aby mne soudila, pak jí odmítnu a limine; nebo podrobuji se jejímu výroku a pak musím se podrobiti i jejímu odsudku! Tertium non datur. Jinak nebylo by v literatuře možno žádné rozhodování! A. Sova pověděl zde nedávno své antipatie proti poesii p. Čapkově; jsou i mé; nezapíral jsem jich nikdy a nikde — nevím, proč bych je měl zapřít jako porotce?! Byl-li jsem zvolen do poroty, bylo to po mém soudě proto, abych tam řekl a hájil své přesvědčení, a ne zapíral je. Ale proti jednomu bídnému nařknutí protestuji zde celým svým opovržením: proti tomu, jako by K. Čapek „byl odmítnut, poněvadž *zatím* vystoupil jako důsledný a energický bojovník za nové hnutí básnické a přivolal na sebe blesky *literární mstivosti*.“ Schůze, v níž rozhodovalo se o přijetí nebo vyloučení veršů Čapkových, byla konána *před prázdninami*, i odpadá každé potměšilé „*zatím*“; já měl polemiky s p. Čapkem až v říjnu a listopadu 1913 a i kdybych chtěl se mu mstíti, neměl jsem v červnu 1913 zař. P. Čapkovi nebylo odmítnutím poroty nikterak ukřivděno. *Kdyby šlo o literáta, který nemá místa k projevu své tvorby, nedovolil bych nikdy odmítnouti jej, i kdybych měl z poroty proto vystoupiti.* Ale p. Čapek má více možností tisknouti své projevy básnické i kritické než já, než kdokoli z nás; několik listů jest mu otevřeno, „*Almanach Přehledu*“ pořádal — proč tedy dere se mezi nás, ubohou chamradinu, na niž musí shlížeti se své bohorovné výsosti a veleby spatra? A proč celá ta štvánice? Tam, kde opravdu schází místo projevu tvůrčímu, chodí lidé kolem takového případu jako kočka kolem horké kaše — v bačkorách. Ale lacino rámusit a lacino třáskati se svou liberálností a lacino útočit do otevřených vrat,

to již jest česká *passel* III. Vstoupil jsem do poroty této ročenky proto, abych upozornil na talentovaného výrazného lyrika, který vydal již několik sešitů delikátní lyriky skoro bez pozornosti obecnstva, kritiky i — akademií a jiných fondů. Dopomoci mu k ceně byl mně akt literární spravedlnosti; a lituji-li čeho, jest to jen to, že nebyla alespoň šestkrát větší! Na ročenku hleděl jsem a hledím — a se mnou jistě i ostatní porotcové — ne jako na významnou publikaci literárních vrcholů, nýbrž na výraz a *přehled dnešního lyrického průměru českého*. Vím velmi dobře, že ze dvou třetin přináší věci slabé nebo průměrné, ale připustil-li jsem jich do ročenky, *nedal jsem jim tím kritické sankce*, jak se snaží kdesi kterýsi dobrodinec ve svém sofistickém důmyslu nakleветiti na mne — byl to jen prostý důsledek ustanovení donatorova! Kdybych vybíral *samojediny volně*, jen po přání svého uměleckého srdce, dopadl by takový almanach, nemusím ujišťovati, jinak!